

REGULATIV

FOR

AMBÆK BÆK

2002

FORORD

Med vedtagelsen af en ny vandløbslov i 1982 blev der stillet krav om revision af regulativerne for alle offentlige vandløb. Denne revision skulle sikre, at de miljømæssige interesser også blev tilgodeset i forbindelse med administration og vedligeholdelse af vandløbene. Regulativet for Ambæk Bæk blev revideret i 1994 under hensyntagen til kravene i Vandløbsloven fra 1982. Regulativet er nu revideret igen, og det har givet anledning til ændringer i bundbredden og vedligeholdet. Vandløbets dimensioner er ændret i forhold til regulativet af 1994, og vandafledningsevnen er derfor ændret. Bestemmelserne omkring vedligeholdelse er videreført og suppleret med skæring af bredvegetationen. Redegørelsen til regulativet er yderligere opdateret i forhold til regionplanlægningen og nyere undersøgelser af tilstanden i vandløbet.

Regulativet er opdelt i 3 dele. Del 1 omhandler de specifikke bestemmelser for Ambæk Bæk. Del 2 indeholder alle generelle bestemmelser, mens del 3 er redegørelsen til regulativet.

Del 1 indeholder:

- grundlaget for regulativet.
- vandløbets skikkelse.
- bygværker (broer, markoverkørsler etc.)
-
- vedligeholdelsesbestemmelser.
- tidspunkt for ikrafttræden og revision.

Del 2 indeholder:

- generelle administrative bestemmelser.
- bestemmelser om sejlads
- bredejerforhold.
- vedligeholdelsesprincipper.
- bestemmelser om tilsyn.

Del 3, "Redegørelse til regulativ for Ambæk Bæk", indeholder et kort resume af det planlægningsmæssige grundlag i sektor- og regionplanlægningen, der har betydning for vandløbet og de vandløbsnære arealer.

Der er desuden foretaget en kort uddybende gennemgang af de væsentligste afsnit i selve regulativet.

Kortmateriale er vedlagt som bilag til regulativet.

DEL 1

SPECIFIKKE BESTEMMELSER FOR AMBÆK BÆK

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	GRUNDLAGET FOR REGULATIVET	1
2.	BETEGNELSE AF VANDLØBET	1
3.	VANDLØBETS SKIKKELSE OG DIMENSIONER	1
	3.1 Afmærkning og stationering.....	1
	3.2 Dimensioner	2
4.	BYGVÆRKER	3
	4.1 Broer, overkørsler og rørtilløb	3
	4.2 Øvrige bygværker	3
5.	VEDLIGEHOJDELSE.....	4
	5.1 Beskrivelse af vandløbet	4
	5.2 Målsætning	4
	5.3 Vedligeholdelse	4
6.	REVISION	4
7.	REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN	4

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

Vandløbet er optaget som kommunevandløb i Præstø Kommune i henhold til beslutning af 29. juli 1922 og 1. august 1928.

Regulativet er udarbejdet på baggrund af vandløbsloven (lov nr. 302 af 9. juni 1982) og bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om klassifikation, registrering og regulativer for offentlige vandløb og med udgangspunkt i den overordnede planlægning for vandløbet og de vandløbsnære arealer, samt tidligere afgørelser, herunder regulativer, kendelser m.v.. Der er nærmere redegjort for det planlægningsmæssige grundlag i redegørelsen til regulativet.

Yderligere er en hydraulisk vurdering af vandføringsevnen i Ambæk Bæk dateret 24. maj 2002, lagt til grund for de anførte dimensioner i regulativet.

Dette regulativ erstatter tidligere regulativ af 12. oktober 1994.

2. BETEGNELSE AF VANDLØBET

Regulativet omfatter strækningen af Ambæk Bæk fra station 0 umiddelbart nord for Ambæk-gård til udløbet i Præstø Fjord, station 2933.

Regulativet omfatter i alt 2933 meter i Præstø Kommune, heraf er 0 meter rørlagt.

Om vandløbets beliggenhed henvises i øvrigt til oversigtskort i bilag til regulativet.

3. VANDLØBETS SKIKKELSE OG DIMENSIONER

3.1 Afmærkning og stationering

Vandløbet er stationeret fra station 0 til station 2933 (udløb i Præstø Fjord).

Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsespunktet i meter.

Vandløbet er afmærket med 2 skalapæle, se tabel 3.1.

Skalapæl nr.	Station	Skalanulpunkt (m DNN)
1	1073	- 0,08
2	2150	- 0,37

Tabel 3.1 Skalapælenes placering. Skalanulpunktet angiver den teoretiske regulativbundkote i vandløbet.

Der er ikke foretaget en egentlig nyopmåling af vandløbet i forbindelse med revision af regulativet, men skalpælene og enkelte tværprofiler på den øverste strækning er kontrolmålt i november/december 2001.

3.2 Dimensioner

Kravene til skikkelsen er kort angivet herunder. For en grundigere gennemgang henvises der til del 3: "Redegørelse til regulativ for Ambæk Bæk".

Station 0-2933

Der er fastsat krav til opretholdelse af et mindste tværsnitsareal svarende til de teoretiske dimensioner, der er angivet i tabel 3.2. Det eksisterende vandløbsprofil kan således antage en vilkårlig form under forudsætning af, at dette tværsnitsareal opretholdes. Dimensionskravene gælder for vinter- og forårsperioden fra 1. januar til 1. april.

Vedligeholdelsen skal ske på basis af de naturlige variationer i vandløbets bundforhold og bredde.

Vandløbets teoretiske dimensioner fremgår af nedenstående skema.

Station (m)	Betegnelse	Bundkote (m DNN)	Fald (o/oo)	Bundbredde (m)
0	Begyndelsespunkt	0,34	x	x
				0,60
132				x
			0,7	1,00
250				x
				2,00
487	Spang	0,00	x	x
			0,1	
1120	Udløbsside vejbro, Roneklintvej	- 0,09	x	
1350	Knæk udfor skovbryn		0,3	2,50
2787	Højvandssluse	- 0,54	x	
			0,0	
2933	Udløb i Præstø Fjord	- 0,54	x	x

Tabel 3.2 Vandløbets teoretiske dimensioner. Anlægget er for alle strækninger fastsat til 1:1.

4. BYGVÆRKER

4.1 Broer og overkørsler

Over vandløbet fører følgende broer og overkørsler:

Station (m)	Betegnelse	Slug- /rørdiameter (cm)	Bundkote indløb (m DNN)	Ejerforhold
133-138	Markoverkørsel	Ø 60	0,14	Privat
486-487	Spang	-	-	Privat
829-832	Spang	-	-	Privat
908-909	Spang	-	-	Privat
1111-1120	Vejbro, Roneklintvej	Ø 120	- 0,14	Præstø Kommune
2347-2348	Spang	-	-	Privat
2569-2572	Markbro	-	-	Privat

Tabel 4.1 Broer og overkørsler.

4.2 Øvrige bygværker

Ved vandløbet findes foruden broer og overkørsler følgende bygværker:

Station (m)	Betegnelse	Ejerforhold
2787	Højvandssluse med sluseklap	Præstø Kommune

Tabel 4.2 Øvrige bygværker.

4.3 Tilløb

Følgende rørtilløb er registreret:

Station (m)	Betegnelse	Udløbskote (m DNN)
221	Dræntilløb Ø 20 cm	- 0,11
1145	Rørtilløb fra pumpestation Ø 20 cm	0,14
1523	Rørtilløb fra pumpestation Ø 15 cm	- 0,15

Tabel 4.3 Rørtilløb registreret ved opmålingen i 1993.

5. VEDLIGEHOJDELSE

5.1 Beskrivelse af vandløbet

Ambæk Bæk har et overordentligt ringe fald, idet bunden i vandløbet, bortset fra de øverste ca. 300 meter, ligger under kote 0 DNN. Bunden er meget mudret og grøden er generelt sparsom. På den øvre del indtil vejbroen (Roneklintvej) findes der en del Vandstjerne, mens der stort set ikke er nogen grøde i vandløbet på den nedre del. Bredvegetationen langs vandløbet består næsten udelukkende af Tagrør, der mange steder vokser ude i selve vandløbsprofilen.

5.2 Målsætning

Ambæk Bæk er B3 målsat (opvækst- og opholdsområde for ål, aborre, gedde og karpesfisk).

5.3 Vedligeholdelse

Vedligeholdelsesprincipperne for vandløbet er kort angivet herunder. For en nærmere beskrivelse af vedligeholdelsens udførelse, samt tilsyn og kontrol af vedligeholdelsen henvises der til del 2: "Generelle bestemmelser".

Der foretages grødeskæring i fuld regulativmæssig bredde 1 gang årligt i perioden 1. august - 15. september.

Der skæres bredvegetation på hele vandløbsstrækningen fra station 0-2933.

6. REVISION

Dette regulativ skal optages til revision den 1. september 2009 eller tidligere, såfremt der sker væsentlige ændringer i det planlægningsmæssige grundlag for vandløbet eller de vandløbsnære arealer.

7. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 8 uger med adgang til at indgive evt. indsigelser og ændringsforslag inden den 26. august 2002.

Regulativet er herefter vedtaget af Præstø Byråd den 20. november 2002.

Regulativet træder i kraft fra datoen for dets vedtagelse.

Ole Møller Madsen
Borgmester

Hans Jørgen Lund Jensen
Miljøingeniør

DEL 2

GENERELLE BESTEMMELSER

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. ADMINSTRATIVE BESTEMMELSER.....	1
2. SEJLADS.....	1
3. BREDEJERFORHOLD.....	1
4. VEDLIGEHOELSE	3
4.1 Vedligeholdelsesbestemmelser	4
5. TILSYN	6

1. ADMINSTRATIVE BESTEMMELSER

Vandløbene administreres af Præstø Kommune, der er vandløbsmyndighed.

- 1.1 Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes således, at den for vandløbet fastsatte teoretiske skikkelse ikke ændres.
- 1.2 Vandløbenes vedligeholdelse – men ikke fornyelse (hel eller delvis) af rørlagte strækninger – påhviler Præstø Kommune.
- 1.3 I tilfælde af hel eller delvis omlægning af rørledninger behandles sagen af vandløbsmyndigheden som en reguleringssag.
- 1.4 Bygværker – såsom styrt, stryg og skråningssikringer – der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som dele af vandløbet.

Vedligeholdelse af øvrige bygværker – broer, stemmeværker, overkørsler og vandingsanlæg m.v. – påhviler de respektive ejere eller brugere. Ejerne eller brugerne har pligt til at optage den slam, grøde m.v. der samler sig ved bygværkerne, jf. Vandløbslovens § 27, stk. 4.

Vedligeholdelse af styrt, overkørsler, stemmeværker, fisketrapper m.v., skal ske på en sådan måde, at passagemulighederne for fisk sikres og så vidt muligt forbedres.

- 1.5 Beplantning langs vandløbet må ikke fjernes, idet den på grund af skygning har en grødebegrænsende virkning. Den har desuden betydning for brinkernes stabilitet og træernes rødder kan have stor værdi som fiskeskjul.

Vandløbsmyndigheden kan foretage beplantning indenfor 2 meter banketten.

2. SEJLADS

Vandløbsmyndigheden har besluttet et generelt forbud mod sejlads med såvel motordrevne som ikke motordrevne fartøjer.

Forbudet gælder ikke vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med vedligeholdelse.

3. BREDEJERFORHOLD

- 3.1 På 2 meter brede banketter langs vandløbnes øverste kant må der ikke dyrkes, fortages jordbehandling, plantes eller opføres bygværker, jf. Vandløbslovens § 69.

Dog kan vandløbsmyndigheden give tilladelse til beplantning, såfremt det måtte være ønskeligt af hensyn til begrænsning af grødevækst, stabilisering af brinkerne eller med henblik på at skabe fiskeskjul.

3.2 De til vandløbet grænsende ejendommers ejere og brugere er i øvrigt pligtige at tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbets bredder. Arbejdsbæltet bliver normalt ikke over 8 meter bredt og det bestemmes at bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse fremtidig må anbringes nærmere end 8 meter fra øverste vandløbskant og for rørlagte strækninger ikke nærmere en 2 meter fra rørledningens midte. Undtaget herfra er den under punkt 3.1 anførte beplantning.

3.3 Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og bruger skal tåle, jf. Vandløbslovens §28, søges fordelt ligeligt på begge sider af vandløbet.

3.4 Udbedring af bygværker og skråningssikringer foretages fortrinsvis udenfor perioden maj – oktober. Fyld m.v. fra oprensningen, der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtige til at fjerne mindst 5 meter fra vandløbskanten eller sprede i et, ikke over 10 cm tykt, lag inden hvert års 1. maj.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne fyldet, kan vandløbsmyndigheden 2 uger efter, at ejeren eller brugeren har modtaget skriftlig varsel, lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

3.5 Arealer grænsende til vandløbet må ikke uden kommunalbestyrelsens tilladelse benyttes til løsdrift, medmindre der sættes forsvarligt hegn langs med og mindst 1 meter fra øverste vandløbskant. Sådanne hegn er ejeren pligtig til at fjerne inden 2 uger efter tilsynets meddelelse herom, såfremt der er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.

3.6 I henhold til Vandløbslovens §6 må ingen bortlede vand fra vandløbet eller foranledige at vandstanden i vandløbet forandres eller vandets frie løb hindres.

Regulering, herunder rørlægning af vandløbet, må kun finde sted efter vandløbsmyndighedens bestemmelse, iht. Vandløbslovens kapitel 6 og amtsrådets tilladelse iht. §3 i Lov om Naturbeskyttelse. I det hele taget må ingen uden tilladelse fra amtsrådet foretage foranstaltninger ved vandløbet med anlæg, hvorved disse anlæg kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ eller Vandløbsloven.

3.7 Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller andre væsker, der forårsager aflejringer i vandløbet eller forurener dets vand, ligesom sådanne stoffer ikke må oplageres nærmere end 2 meter fra vandløbets øverste kant eller sådan at der er fare for, at vandløbet forurenes, jf. Miljøbeskyttelseslovens §27, stk. 1.

- 3.8 Stoffer, der er aflejret i vandløbet, må ikke uden amtsrådets tilladelse påvirkes, så de kan forurene vandet, jf. Miljøbeskyttelseslovens §27, stk. 2.
- 3.9 De tilgrænsende lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbene til kreaturvanding med mulepumpe eller evt. vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Anden vandindtagning må ikke finde sted uden tilladelse, jf. Vandforsyningslovens bestemmelser.
- 3.10 Nye tilløb og tilløb der reguleres, skal forsynes med en 5 meter bred overkørsel ved udløbet til brug ved transport af materiel, der anvendes ved vandløbets vedligeholdelse.
- 3.11 De opsatte skalapæle må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den for beskadigelsen eller fjernelsen ansvarlige pligtig til at bekoste retableringen.
- 3.12 Beskadiges vandløbet, diger, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet eller foretages der foranstaltninger i strid med Vandløbsloven kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.
- Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtedes regning, jf. Vandløbslovens §55.
- 3.13 Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skrån timer. Udførelse af andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra vandløbsmyndigheden.
- Nye dræntilløb må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse placeres dybere end 25 cm over den i regulativet angivne bundkote.
- 3.14 Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jf. §85 i Vandløbsloven.

4. VEDLIGEHOLDELSE

Vedligeholdelsen af vandløbene skal gennemføres således, at den medvirker til, at målsætningerne i Vandområdeplanen kan opnås.

Det vil i korte træk sige, at der, hvor det er muligt, foretages grødeskæring i en smallere og bugtet strømr ende i stedet for grødeskæring i fuld bundbrede og at der tillades aflejringer af sediment udenfor strømr enden. Der er opstillet krav til bundkoten i selve strømr enden og området mellem strømr enden og den nedre del af vandløbsbrinken (brinkfoden).

For vandløbsstrækninger, hvor der skæres grøde i fuld bundbrede, vil der ikke altid ske en fuldstændig skæring af grøden. Mindre spredte grødebanks af f.eks. Vandstjerne, Vandaks og Mærke, der ikke har nogen væsentlig vandstandsende effekt vil blive efterladt, mens kraftigt vandstandsende arter som Pindsvineknop, tagrør og Dunhammer skæres.

En del vandløbsstrækninger er opført som naturvandløb uden egentlig vedligeholdelsesbestemmelser. Det er typisk vandløbsstrækninger med et kraftigt fald og god strøm, hvor der ikke er risiko for aflejring af sand og mudder.

4.1 Vedligeholdelsesbestemmelser

4.1.1 Vandløbsmyndighed

Vandløbene vedligeholdes af Præstø Kommune, der er vandløbsmyndighed. For grænsevandløb kan der foreligge særlige aftaler. Dette fremgår af regulativerne for de enkelte vandløb.

4.1.2 Terminer for grødeskæring og oprensning

Terminerne for grødeskæring og manuel fjernelse af mindre lokale sedimentaflejringer er angivet i den specifikke del for hvert enkelt vandløb.

Maskinel oprensning kan foretages i perioden 1. august til 31. oktober.

Slåning af bredvegetation af hensyn til vandaflodningsevnen kan iværksættes i perioden 1. august til 1. oktober.

4.1.3 Grødeskæring i strømrende

Ved strømrendeskæring skæres grøden så vidt muligt i en slynget strømrende. Hvor der forekommer en naturlig strømrende i vandløbet skæres grøden i kanterne af denne, således at strømmenden opnår den i regulativet angivne bredde. Forekommer der 2 naturlige strømrender skal disse så vidt muligt opretholdes og skæres således, at den samlede bredde af disse svarer til den i regulativet angivne strømrendebredde.

I vandløb, hvor der ikke forekommer en naturlig strømrende skæres grøden i en slynget strømrende, hvor strømmendens bølgelængde som hovedregel skal være 10-14 gange vandløbets naturlige bundbredde. Der kan, hvor forholdene taler for det, etableres 2 strømrender, således at den samlede bredde af disse svarer til den i regulativet angivne strømrendebredde.

Såfremt der foretages strømrendeskæring 2 gange årligt, skæres der ikke grøde i området uden for strømmenden (brinkfoden) i forbindelse med 1. skæring. Ved 2. skæring, eller hvor der kun sker vedligeholdelse 1 gang årligt, foretages der i fornødent omfang skæring af stivstænglede arter uden for strømmenden, mens lav pudeformet grødevegetation efterlades.

Grødeskæring skal udføres manuelt. Kun hvor særlige forhold f.eks. blød bund eller stor vanddybde betinger det, kan der foretages maskinel skæring.

4.1.4 Grødeskæring i fuld bundbredde

Ved grødeskæring i fuld regulativmæssig bundbredde skæres stivstænglet vegetation fuldstændigt. Det drejer sig overvejende om opretvoksende former af Pindsvineknop, Tagrør og Dunhammer. Der efterlades pletvis grødebanker af ikke væsentlig vand-

standsende arter, som f.eks. Vandstjerne, Vandaks og Mærke.

Grødeskæring skal udføres manuelt. Kun hvor særlige forhold f.eks. blød bund eller stor vanddybde betinger det, kan der foretages maskinel skæring.

4.1.5 Grødeskæring i vandløb uden krav til skikkelse

For denne type vandløb er der ikke opstillet krav til grønnskæring, hvor der forekommer en naturlig strømrende. Hvis der ikke findes en naturlig strømrende, foretages der skæring af en strømrende på indtil halvdelen af den aktuelle bundbredde i vandløbet.

Grødeskæringen skal foretages manuelt.

4.1.6 Skæring af kant- og bredvegetation

Kant- og bredvegetation må kun skæres, hvor vandløbsmyndigheden finder, at der er behov for skæring af hensyn til de afvandingsmæssige interesser eller hensyn til brinkernes stabilitet.

Ved skæring af hensyn til afvandingsmæssige interesser skal kun stivstænglet urtevegetation skæres. Det drejer sig fortrinsvis om Tagrør, Dueurt, Dunhammer og pindsvineknop.

I fiskevandsmålsatte vandløb (A, B1-B3) skal der pletvis efterlades brinkvegetation i den ene side af vandløbet af hensyn til fiskenes muligheder for at stå i skjul.

I naturlige vandløb med vekslende bunddybde skal der fortrinsvis efterlades udhængende brinkvegetation over fiskenes standpladser. Det er typisk i den dybe side af svingene, hvor strømrenden løber tæt langs brinken eller bag store sten i vandløbet.

I kanalagtige vandløb med ensformig bundforhold efterlades der pletvis 1-3 meter lange bræmmer af bredvegetation.

Ved skæring af hensyn til brinkernes stabilitet er det fortrinsvis arterne Hestehov, Bjørneklo og Stor Nælde der fjernes.

Træerne langs vandløbet må ikke beskadiges og selvsåede træer skal så vidt muligt bevares. Dog kan vandløbsmyndigheden foretage beskæring og udtynding.

4.1.7 Oprensning af sand og mudder

Oprrensning må kun omfatte sand- og mudderaflejringer, hvorimod sten og grus ikke må fjernes. Enkeltliggende sten og trærodde over der regulativmæssige bundkote må ikke fjernes.

I vandløb med underliggende sten og grusbund skal lokale sedimentaflejringer så vidt muligt fjernes manuelt. Ved oprrensning af større mængder aflejret materiale kan oprrensning udføres med maskine

Under oprrensning skal stabile overhængende brinker så vidt muligt bevares.

Ved maskinel vedligeholdelse vil oprensning først blive iværksat, når bundkoten på brinkfoden eller i strømrønden over længere strækninger ligger mere end 10 cm over de i regulativet angivne teoretiske koter og der samtidig kan konstateres at det krævede mindste tværsnitsareal ikke er tilstede. Ved oprensning graves ikke dybere end 10 cm under de angivne koter.

For vandløbsstrækninger, hvor der ikke er fastsat krav til skikkelse foretages der normalt ikke nogen egentlig oprensning. Disse strækninger gennemgås en gang årligt med henblik på at fjerne spærringer – f.eks. sammenskyllede grene, væltede træer eller større brinkudskridninger.

4.1.8 Oplægning af oprenset materiale

Afskåret grøde- og kantvegetation skal så vidt muligt straks optages. Dog kan den afskårne grøde drive med strømmen til opsamling på passende steder, hvis det kan ske uden afstrømningsmæssige og miljømæssige ulemper. Grøden skal opsamles fra vandløbet senest 24 timer efter skæring og fjernes fra vandløbets nærhed senest 24 timer efter oplægning.

Afskåret grøde- og kantvegetation samt sand og mudder skal anbringes ovenfor vandløbets skråninger indenfor en bredde på 5 meter.

4.1.9 Dispensationsmuligheder fra vedligeholdelsesbestemmelserne

Vandløbsmyndigheden kan dispensere fra vedligeholdelsesbestemmelserne, såfremt der opstår ekstraordinær grødevækst, større aflejringer af bundmateriale eller stormfald. Ligeledes kan vandløbsmyndigheden dispensere fra de fastsatte vedligeholdelsestidspunkter ved ekstraordinære store nedbørsmængder, der umuliggør vedligeholdelsesarbejdet.

5. TILSYN

- 5.1 Tilsynet med vandløbene udøves af Præstø Kommune, andre der måtte have ønske om at deltage i synet kan rette henvendelse til Præstø Kommune.

DEL 3

REDEGØRELSE TIL REGULATIV FOR AMBÆK BÆK

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	GRUNDLAGET FOR REGULATIVET	1
2.	REGIONPLAN	1
	2.1 Vandområdeplan	1
	2.2 Spildevandsplanlægning	2
	2.3 Vandindvindingsplan	2
	2.4 Fredningsplan.....	2
	2.5 § 3 områder	2
	2.6 SFL-områder (Særlig Følsomme Landbrugsområder).....	3
	2.7 Lavbundsarealer	3
	2.8 Jordbrugsplan.....	3
	2.9 Regionale naturområder.....	3
3.	FISKEBESTAND OG FISKEUDSÆTNINGER	4
	3.1 Fiskebestand.....	4
	3.2 Fiskeudsætninger	4
4.	KONSEKVENSVURDERING	4
	4.1 Vandløbets skikkelse og dimensioner.....	4
	4.2 Bredejerforhold	5
	4.3 Vedligeholdelse.....	5
	4.4 Vandafledning.....	6
	4.5 Sammenfattende vurdering af de miljømæssige forhold	6
5.	RESTAURERING OG BEPLANTNING	6

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

I henhold til § 9 i bekendtgørelse af 15. februar 1985 om klassifikation, registrering og regulativer for offentlige vandløb er der i det følgende redegjort for de planer, kendelser m.v. som har dannet grundlag for regulativet.

Derudover indeholder redegørelsen en gennemgang af konsekvenserne af det nye regulativ med hensyn til dimensioner, vedligeholdelse, vandafledningsevne, samt de miljømæssige forhold.

2. REGIONPLAN

Regionplanforslaget for Storstrøms Amt 2001-2013 angiver de overordnede mål for udviklingen. De væsentligste punkter heri, der har betydning for Ambæk Bæk, er i det følgende behandlet.

2.1 Vandområdeplan

Vandområdeplanen for Storstrøms Amt er indarbejdet i Regionplanforslaget 2001-2013. I henhold til bilag 1 i Regionplanforslaget er Ambæk Bæk B3 målsat.

For denne målsætning gælder følgende:

B3 Karpesikevand/alsidigt dyre- og planteliv

Vandløb af denne type er oftest langsomtstrømmende, har et ringe fald og sand/mudderbund.

I større vandløb kan der findes en alsidig fiskebestand bestående af ål, gedde, aborre, skalle, brasen m. fl.. I mindre vandløb vil der ofte kun findes ål og hundestejle. De helt små vandløb kan være sommerudtørrende, men kan have et bevaringsværdigt plante- og dyreliv.

Ambæk Bæk har to stationer, hvor Storstrøms Amt undersøger vandløbets Faunaklasse. Kravet til Faunaklassen er defineret således, at stationerne Roneklintvej og Hejreskov er målsat til Faunaklasse 4 svarende til noget forurenat.

I perioden 1997-2001 har Storstrøms Amt i 1999 foretaget en undersøgelse af Faunaklasse ved Hejreskov. Faunaklassen var 3 svarende til ret stærkt forurenat. Kravet til Faunaklassen har således ikke været opfyldt i perioden.

Faunaklasserne angives med værdier mellem 1 og 7 vurderet efter DVFI, Dansk Vandløbs Fauna Indeks, se nedenstående skema.

Faunaklasse	Beskrivelse
7	Praktisk taget uforurenet
6	Overgangsform
5	Ret svagt forurenet
4	Noget forurenet
3	Ret stærkt forurenet
2	Meget stærkt forurenet
1	Overordentlig stærkt forurenet

2.2 Spildevandsplanlægning

I Regionplansforslag 2001-2013 er oplandet til Ambæk Bæk angivet som et område, hvor spildevand fra enkeltudledere i det åbne land skal have foretaget rensning for organisk stof (O).

Der er ingen spildevandstilledning fra kommunale renseanlæg til Ambæk Bæk. Tilledning sker fra enkelt ejendomme. Ved Ambæk Mark ligger en mindre klynge huse, som har tilledning i station 210. Det er på længere sigt Præstø Kommunes plan at afskære tilledningen fra Ambæk Mark samt tilledningerne til rørledningen opstrøms station 0.

2.3 Vandindvindingsplan.

Indvinding af overfladevand fra vandløbet er generelt ikke tilladt, og nugældende tilladelser kan derfor som hovedregel ikke fornys ved udløb.

Ny grundvandsindvinding må ikke medføre en påvirkning af medianminimumsvandføringen, der bevirker, at B3 målsætningen ikke kan opretholdes.

2.4 Fredningsplan

Arealerne langs Ambæk Bæk kaldet Bøndernes Egehoved er fredet ved deklARATION af 7. september 1926. Fredningen tager sigte mod at bevare arealerne som afgræsset eng og overdrev.

2.5 § 3 områder

Ambæk Bæk er registreret efter naturbeskyttelseslovens § 3, hvilket indebærer, at der ikke må foretages ændringer i vandløbets forløb. Der må heller ikke foretages ændring af tilstanden i moser og lignende i tilknytning til vandløbet.

2.6 SFL-områder (Særlig Følsomme Landbrugsområder)

SFL-områderne er udpeget, hvor en ændring til en mere miljøvenlig jordbrugsdrift vurderes at få størst værdi for grundvandet, vandløb, søer, kystvande eller naturområder. I SFL-områderne tilbydes de Miljø Venlige Jordbrugsforanstaltninger (MVJ). MVJ er en række frivillige tilskudsaftaler til landbruget. Størstedelen af områderne ved Ambæk Bæk, fra station 50 til station 2250 og fra station 2500 til station 2900, er udpeget til SFL-områder med naturinteresser. I området nordøst for station 0 til station 900 er indgået MVJ-aftale om "græsareal uden omdrift". I området sydvest for station 650 til station 1350 er indgået tre MVJ-aftaler om "græs uden for omdrift i 20 år". I området vest for station 1350 til station 1950 samt i området nord for station 2550 til station 2933 er indgået MVJ-aftaler om "pleje med afgræsning i 5 år. I området vest for station 1950 til station 2000 er indgået en uoplyst MVJ-aftale.

2.7 Lavbundsarealer

I tillæg nr. 6 til regionplan 1997-2009 er udpeget lavbundsområder der er potentielt egnede som vådområder. Der er ikke i tillægget udpeget områder omkring Ambæk Bæk.

2.8 Jordbrugsplan

Strækningen fra station 1050-1500 er udpeget som landbrugsområde med de begrænsninger, der fremgår af fredningsplanlægningen, se afsnit 2.4. De resterende arealer langs vandløbet er udpeget som øvrige områder.

2.9 Regionale naturområder

I regionale naturområder findes en betydelig koncentration af landskabelig-, natur-, og kulturhistoriske værdier. I sådanne områder må der ikke etableres anlæg eller foretages indgreb, der kan forringe områdets landskabs- og naturmæssige værdier samt spredningsmulighederne i de økologiske forbindelser. Arealerne langs Ambæk Bæk er klassificeret som regionale naturområder. Strækningerne station 0 til station 1000, station 1450 til station 1950 og station 2550 til station 2933 er udpeget til regionale naturområder. Strækningen station 1000 til station 1450 er udpeget til regionalt naturområde med landbrugsinteresser. Strækningen fra station 1950 til station 2550 løber i skov.

Endvidere er arealerne langs vandløbet udpeget som særligt beskyttelsesområde. Der vil sige, at der er lagt særlig vægt på de fredningsmæssige værdier, og at der i forbindelse med fredninger og arealopkøb kan iværksættes særlige plejeforanstaltninger for de naturområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

3. FISKEBESTAND OG FISKEUDSÆTNINGER

3.1 Fiskebestand

Ved el. fiskeri, udført af Amtets Vandmiljøkontor, blev den 13. november 2001 fanget 1 aborre og 1 skalle. El. fiskeriet blev foretaget på strækningen omkring vejbroen ved Roneklintvej.

For at vandløbets fiskemålsætning skal være opfyldt, skal der fanges mindst 3 arter ved el. fiskeri.

3.2 Fiskeudsætninger

Institut for Ferskvandsfiskeri og Fiskepleje har udarbejdet en udsætningsplan for de sydøstsjællandske vandløb i 1988.

Ambæk Bæk er ikke undersøgt, og der foretages ingen fiskeudsætninger i forhold til denne plan.

4. KONSEKVENSVURDERING

4.1 Vandløbets skikkelse og dimensioner

Teoretisk geometrisk skikkelse

Regulativet for Ambæk Bæk er udformet efter princippet om teoretisk geometrisk skikkelse, hvilket indebærer, at der med udgangspunkt i de opgivne bundkoter skal forefindes et mindste tværsnitsareal i vandløbet. Dette mindste tværsnitsareal er defineret ud fra de teoretiske dimensioner, der er angivet i regulativet. I de tidligere regulativer var der opstillet faste krav til bundbredde, bundkote, fald og hældning af vandløbsskråningerne.

For et regulativ baseret på princippet om teoretisk geometrisk skikkelse er der opstillet krav til opretholdelse af et mindste vandførende tværsnitsareal. Dette tværsnitsareal er i en given kote over den teoretiske bundkote defineret på baggrund af de teoretiske skikkelseskrav. I praksis indebærer det, at en mindre lokal sandbanke, der ligger over den teoretiske bundkote ikke skal fjernes såfremt en større bundbredde end fastlagt i regulativet kompenserer for den formindskelse af tværsnitsarealet, der forårsages af sandbanken.

En vedligeholdelse efter dette princip, vil således medføre, at der inden for visse grænser tillades en naturlig variation i bund- og dybdeforholdene med henblik på at forbedre livsvilkårene for dyre- og plantelivet i vandløbet.

Med hensyn til faldforholdene i vandløbet fremgår det af regulativet fra 1963 og 1994 at "faldet må stedse være jævnt, således at dybden veksler efter jordoverfladens form".

Ved revisionen af regulativet har det således ikke været muligt at referere faldforholdene og ved revisionen af regulativet er der således taget udgangspunkt i de eksisterende forhold fastlagt ved opmåling i 1993. Bundbredden er herefter tilpasset de faktiske forhold. Resultaterne af denne opmåling er vedlagt som bilag til regulativet. Der er foretaget en kontrolopmåling af de to eksisterende skalapæle samt enkelte stationen på den øverste strækning i efteråret 2001.

I forbindelse med vedligeholdelsen er der løbende sket en kontrol af vandløbets bundbredde og bundkoter ved pejlinger i forhold til de fastsatte dimensioner i vandløbsregulativet. Denne kontrol har vist, at kravene i regulativet fra 1994 har været overholdt. Der er som følge heraf ikke gennemført en egentlig nyopmåling af vandløbet i forbindelse med revisionen af regulativet. Skalapælene er dog blevet kontrolnivelleret, som sikkerhed for korrekt pejling under det fremtidige vedligehold.

4.2 Bredejerforhold

I forbindelse med vedtagelsen af en ny naturbeskyttelseslov blev der samtidig vedtaget en ændring af Vandløbslovens § 69 om bræmmer langs vandløb.

Ændringen er trådt i kraft d. 1 juli 1992, og medfører at der i landzone skal være en 2 meter bred udyrket bræmme langs den øvre kronekant på hver side af alle naturlige eller højt målsatte vandløb.

Ambæk Bæk er omfattet af bestemmelsen om 2 meter bræmmer.

Indenfor disse bræmmer må der ikke foretages jordbehandling, dyrkning eller plantning, ligesom der heller ikke må foretages terrænændringer eller opføres bygværker. Arealerne må afgræsses, men der skal i givet fald anbringes hegn mindst 1 meter fra vandløbsbrinken.

Vandløbsmyndigheden kan foretage eller give tilladelse til beplantning indenfor 2 meter bræmmerne med henblik på at bortskygge grøde, stabilisere brinker og skabe fiskeskjul.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4 vedr. naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelse af vådområder i tilknytning til vandløbet.

4.3 Vedligeholdelse.

Vedligeholdelsen er af overordentlig stor betydning for opretholdelse af et naturligt og varieret dyre- og planteliv i vandløbet.

Der er generelt en meget ringe grødevækst i vandløbet. På den øvre del er vandløbet meget smalt, og en meget tæt bevoksning af Tagrør langs bredderne skygger grøden væk. På den nedre del er vanddybden stor og strømhastigheden så ringe, at vandoverfladen mange steder er dækket af flydende alger, som bortskygger grøden i vandløbet. Tagrør vokser mange steder ude i selve vandløbet.

Vandløbet vedligeholdes i fuld regulativmæssig bundbredde; dog vil kun stivstænglet vegetation i vandløbet blive skåret fuldstændigt, og der vil blive efterladt spredte puder

af ikke væsentligt vandstandsøgende arter med henblik på, at forbedre vilkårene for faunaen i vandløbet.

Bredvegetationen vil blive slået på begge sider langs hele vandløbet, hvor bredvegetation forefindes. Bredvegetationen består hovedsagelig af tagrør. Slået bredvegetation skal af lodsejer straks fjernes, således at løst materiale ved høj vandstand ikke driver i vandløbet, med risiko for opstuvning og tilstopning af højvandsslusen.

4.4 Vandafledning

Der er ved revisionen af regulativet taget udgangspunkt i dimensionerne i regulativet af 1994 samt de faktiske forhold, hvilket indebærer at den nuværende regulativfastsatte vandafledningsevne forbedres gennem forøget bundbredde for største delen af vandløbet.

I forbindelse med revisionen af regulativet i 1994 blev der foretaget vandspejlsberegninger for at vurdere risikoen for oversvømmelse. Vandløbsbunden ligger ikke særligt dybt under terræn og samtidigt ligger bunden i kote 0 DNN helt op til omkring station 200. Det medfører at der må påregnes relativt hyppige oversvømmelser af de vandløbsnære arealer på grund af stuvning og/eller kraftig nedbør for strækningen fra station 250 til udløbet.

Ligeledes er der i maj 2002 foretaget en hydraulisk vurdering af vandafledningsevnen. Vurdering bekræfter ovenstående, men har samtidig giver anledning til fastsættelse en forøget bundbredde på store dele af vandløbet. Forøget bundbredde vil ikke fjerne risiko for oversvømmelser men alene forbedre vandafledningsevnen.

4.5 Sammenfattende vurdering af de miljømæssige forhold

Ambæk Bæk har et overordentligt ringe fald og grødevæksten er ligeledes ringe. Revisionen af regulativet vil derfor ikke medføre nogen forbedring af de fysiske forhold i vandløbet. Det vil med det reviderede regulativ være meget vanskeligt at overholde målsætningens krav til faunaklasse udelukkende ved forbedring af de fysiske forhold.

Det kan ikke med sikkerhed fastslås, hvorvidt det er periodisk saltvandspåvirkning, de fysiske forhold i vandløbet (stillestående vand) eller spildevandspåvirkning, der er årsag til at målsætningen ikke er opfyldt, men det må formodes at periodisk saltvandspåvirkning spiller en væsentlig rolle.

5. RESTAURERING OG BEPLANTNING

På grund af det meget ringe fald, er der ikke mulighed for væsentligt at forbedre de fysiske forhold i vandløbet ved restaurering.

Der er på nuværende tidspunkt ingen planer om at foretage beplantning langs vandløbet.